1852. No. 148.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 9 December.

LONDEN den 6 december (*des avonds*).

De Fransche ambassadeur, graaf *Walewski*, heeft een luisterrijken maaltijd aan het personeel der ambassade, den Consul van Frankrijk en verscheiden hier verblijf houdende voorname Franschen gegeven. De toast op den Keizer werd met de grootste geestdrift gedronken.

— De *Humboldt* heeft berigten uit New-York tot 20 november overgebragt. Het geschil tusschen de Vereenigde Staten en Peru over de Loboseilanden is in der minne vereffend, door de erkenning van het oud regt van laatstgemelden Staat op die eilanden en hunne voortbrengselen. Daarentegen schenen de geschillen met Cuba op nieuw een zeer dreigend aanzien verkregen te hebben, naardien, volgens het per telegraaf overgemaakt berigt, het schip *Crescent City* te Havannah onder bewaking van een Spaansch oorlogschip gesteld en door dit en eene stoomboot binnen de haven gebragt was. Bleek het nader dat hiermede een vijandelijk doel was verbonden, dan hielden velen het uitbarsten van den oorlog tusschen de Vereenigde Staten en Spanje voor onvermijdelijk.

Deze sombere vooruitzigten zijn echter sedert aanmerkelijk opgehelderd, naardien, volgens latere, door de *Canada* overgebragte berigten van New-York, tot 23 november, de *Crescent City* aldaar gearriveerd en het nu gebleken was dat deze stoomboot hare mailpaketten en passagiers onverhinderd te Havannah aan wal had mogen brengen, met uitzondering van den scheepsschrijver *Smith*, op wien de autoriteiten op Cuba het inzonderheid geladen hebben.

PARIJS den 6 december.

Heden morgen heeft Z. M. de Keizer op het paleis der Tuileriën den Ministerraad gepresideerd.

Het gerucht wil, dat het huwelijk des Keizers op het einde der maand februarij des volgenden jaars en zijne krooning door den Paus den 15 april voortgang zal hebben.

— Lord *Cowley*, de gezant van H. M. de Koningin van Groot-Brittanje, is uit Londen, waar hij eenige dagen heeft doorgebragt, alhier teruggekeerd. Te Douvres vond hij een vaartuig der Koninklijke Engelsche marine, dat ter zijner beschikking was gesteld. Aan boord ontving hij de gebruikelijke saluutschoten, waarop de artillerie van de forten der beide oevers antwoordde. Te Calais hebben de Engelsche officieren en de Consul van Hare Britsche Majesteit den Gezant tot aan het station van den spoorweg vergezeld.

Heden heeft lord *Cowley* zich met groote staatsie naar het paleis der Tuileriën begeven, om keizer *Napoleon III* zijne geloofsbrieven over te reiken, in antwoord op de kennisgeving zijner troonsbestijging. De Gezant van Koningin *Victoria* werd door den heer *Drouyn de l'Huys*, den minister van buitenlandsche zaken, den Keizer voorgesteld en door dezen met bijzondere onderscheiding ontvangen. Van de Tuileriën heeft de Gezant zich naar het ministerie van buitenlandsche zaken begeven.

— De Senaat is heden in het Paleis van het Luxemburg vergaderd, om verschillende mededeelingen van de Regering te ontvangen. Die mededeelingen betreffen de civiele lijst en de familie des Keizers.

Men wil weten dat de leden van het Wetgevend Ligchaam, alvorens van hier te vertrekken, op officieuse wijze onderrigt zijn geworden, dat hun, volgens de bepalingen der nieuwe Constitutie, eene schadeloosstelling van 6000 francs zal worden toegelegd voor iedere Zitting van drie maanden.

De alhier nog aanwezige gedeputeerden, ongeveer 200 in getal, hebben eergisteren ter eere der proclamatie van het Keizerrijk een banket gegeven, dat ook door de Ministers, daartoe uitgenoodigd, werd bijgewoond.

— Het officiële dagblad bevat eene reeks depêches, welke de Regering berigten hebben aangebragt nopens de proclamatie van het Keizerrijk in de departementen.

— Aan het ministerie van algemeene politie is eene permanente commissie gevormd tot onderzoek der boeken, geschriften en gravures, ter rondventing bestemd.

— Het algemeen verspreid gerucht, dat de Graaf van Chambord een manifest zou hebben gerigt aan de groote Mogendheden, wordt op stelligen toon door de voornaamste Legitimistische organen in Frankrijk wedersproken.

— De emir *Abd-el-Kader* is naar Amboise teruggekeerd; zijn vertrek naar Brussa zou op donderdag aanstaande bepaald zijn. De Minister van marine en kolonien heeft last gegeven het stoomfregatschip *Orénoque* van 450 paardenkracht ter beschikking des Emirs te stellen, ten einde hem naar de plaats zijner bestemming over te voeren.

— Dezer dagen hebben in Lombardije talrijke veroordeelingen plaats gehad. Onder de ter dood veroordeelden bevinden zich drie geestelijken; verscheiden Bisschoppen hadden den Keizer van Oostenrijk om hunne gratie verzocht, doch de Keizer had zulks ten stelligste geweigerd, daar hij in de kuiperijen van zekere leden der Italiaansche geestelijkheid den grootsten hinderpaal zag voor de herstelling van orde en rust. De meeste der veroordeelden hadden biljetten der Mazzinische leening gekocht en verspreid.

— De Spaansche Cortès zijn den 1 dezer te Madrid bijeengekomen; er waren 238 gedeputeerden tegenwoordig, dus waren zij in ongemeen grooten getale opgekomen. De heer *Bravo Murillo* opende de zitting met de voorlezing van het besluit, waarbij hij, krachtens art. 31 der Constitutie, werd gemagtigd de Cortès namens H. M. de Koningin te openen. Terstond daarop werd tot stemming overgegaan tot benoeming van den Voorzitter; de heer *Martinez de la Rosa* was de kandidaat der Oppositie en de heer *Tejada* die der Regering. Niet weinig verbaasd was men over den uitslag der stemming, daar de Regerings-kandidaat slechts 107 stemmen op zich vereenigde, terwijl de heer *Martinez de la Rosa* er 121 bekwam en derhalve tot voorzitter werd geproclameerd. De heer *Mayans* was aanvankelijk de kandidaat der Regering, doch had daarvoor bedankt, dewijl hij zich niet met de ontwerpen tot herziening der Constitutie kon vereenigen. — Het Spaansche officiële dagblad van den 1 dezer behelst een besluit, waarbij de onmiddellijke daarstelling wordt bevolen eener telegrafische lijn tusschen Madrid en de Fransche grenzen, gaande over Sarragossa en Pampeluna en eindigende in de omstreken van Irun.

PARIJS den 7 december.

De *Moniteur* bevat heden een besluit des Keizers, waarbij amnestie wordt verleend aan een aantal onderofficieren en soldaten voor door hen begane misdrijven.

— Uit Madrid zijn heden berigten ontvangen van den 2 dezer. De Spaansche Cortès waren bij besluit der Koningin ontbonden, en bij een ander besluit waren de kiezers opgeroepen, om, volgens de thans van kracht zijnde kieswet, tot de benoeming eener nieuwe Kamer over te gaan. De Kamers zullen den 1 maart aanstaande bijeenkomen.

KEULEN den 7 december.

Prins *Karel* van Pruissen, die den 1 dezer een val met zijn paard deed, is drie dagen later door koorts en zware plaatselijke pijnen aangetast.

Tot de te Berlijn in omloop zijnde geruchten behoort dat de nieuwe Fransche Keizer het plan heeft eene leening van vierhonderd millioen francs te sluiten en dat de minister *Fould* reeds aan verschillende Pruissische bankiershuizen tot bereiking van dit doel geschreven heeft. Dit gerucht, dus wordt er bijgevoegd, heeft bij den handelstand in de steden aan den Rijn eenige bezorgdheid verwekt, naardien sommigen eene oorlogzuchtige uitlegging daaraan verbinden. Daarentegen wil men weten dat Rusland en Oostenrijk het hierin eens zijn dat zij zich in de aangelegenheden van Frankrijk niet zullen mengen en zelfs geene vertoogen tegen den titel *Napoleon III* maken, terwijl de Fransche Regering zich van hare zijde verbonden zou hebben bij de te verwachten crisis in Turkije de beide genoemde Mogendheden onverhinderd te laten geworden.

— Het vierde deel van *A. von Humboldt's Kosmos* ziet eerlang het licht. Slechts zelden maakte een wetenschappelijk werk zoo grooten opgang als dit; bereids zijn van de vroegere deelen veertien overzettingen in vreemde talen verschenen.

— De te Altona in bezetting liggende Deensche militairen hebben reeds den 2 dezer de herstelling van het Keizerschap in Frankrijk door eene parade gevierd, waaruit blijkt hoezeer de Deensche Regering hare oude sympathie voor de dynastie van *Napoleon* nog niet verloochend heeft.

's GRAVENHAGE den 7 december.

Bij besluit van den 6 dezer heeft Z. M. goedgevonden aan den generaal-majoor *C. W. J. Storm de Grave*, kommandant der reserve-brigade, belast met de functien van provincialen kommandant van Zuid- en Noordholland en van Gouverneur der residentie, en aan al zijne wettige afstammelingen, adeldom te verleenen, met het praedicaat van jonkheer.

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft Z. M. goedgevonden tot arrondissements-ijkers der maten en gewigten te benoemen de heeren *D. Krol* en *I. J. Boeije*.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 30sten ll. worden de 1ste officier van gezondheid der 1ste klasse doctor *L. P. J. Snabilié*, met den laatsten dezer eervol ontheven van de waarneming der werkzaamheden, verbonden aan de betrekking van inspecteur van de geneeskundige dienst, voor zoo veel de zeemagt betreft, onder dankbetuiging voor zijne in dezen bewezene diensten, en met ingang van den eersten januarij 1853 benoemd: tot inspecteur van de geneeskundige dienst der zeemagt, bij keuze, de officier van gezondheid der 1ste klasse *G. F. Pop*, voorloopig met rang van kapitein-luitenant ter zee; naar ouderdom in rang, tot dirigerend officier van gezondheid der 1ste klasse de officier van gezondheid der 1ste klasse *A. B. Marinkelle*; bij keuze, tot dirigerend officier van gezondheid der 2de klasse, de officier van gezondheid der 1ste klasse *H. Slot*, en tot eersten apotheker der zeemagt, de apotheker der 2de klasse *P. C. de Winter*.

Bij Zijner Majesteits besluit van dezelfde dagteekening wordt de officier van gezondheid der 1ste klasse *H. Schillet* met den laatsten dezer eervol afgevoerd uit het corps officieren van gezondheid der Nederlandsche marine en met ingang van den eersten januarij 1853, ter zake van langdurige dienst, op pensioen gesteld, onder toekenning van een pensioen van *f* 1200 's jaars.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 1 dezer worden, met dat tijdstip, de officier van gezondheid der 2de klasse *H. L. Oudenhoven* en de officier van gezondheid der 3de klasse *P. J. Idenburg* bevorderd, de eerste tot officier van gezondheid der eerste klasse, en de ander tot officier van gezondheid der tweede klasse, met bepaling dat zij rang zullen nemen, de een tusschen de officieren van gezondheid der 1ste klasse *Slot* en *van Wijck*, en de ander tusschen de officieren van gezondheid der 2de klasse *Lucke* en *Evertse*.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen: een in dato 13 julij 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *A. van Laethum* en *W. J. C. A. van Hasselt* te Amsterdam, op de uitvinding van een nieuw werktuig tot het opvoeren van water en andere vloeistoffen, mede toepasselijk op scheeps-, fabriek- en huisselijk gebruik, door hen genoemd de Hollandsche waterbalg; een in dato 11 october 1852, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *G. Ochsner* te Amsterdam, op de uitvinding van eene verbeterde wijze van rijst te behandelen, waardoor het anders intredende bederf geweerd wordt; een in dato 25 october 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *William Pauwels en Zoon* te 's Gravenhage, op de uitvinding van eene verbeterde vervaardiging van verlakte vilten hoeden, chacots en wasdoek, als ook van verlakt leder en huiden, en een in dato als voren, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *J. Rensburg* te 's Gravenhage, op de uitvinding van paruiken met veren van gevulcaniseerde caoutchouc.

— Door de Nederlandsche Regering is heden toegetreden tot het tractaat van Londen den 8 mei jl. tusschen de groote Mogendheden en Denemarken gesloten, ter regeling voornamelijk van de zelfstandigheid van dat Rijk, gelijk mede de vaststelling der erfopvolging.

— Uit hoofde van het menigvuldig gebruik, dat van den Rijkstelegraaf wordt gemaakt, is het noodig de voornaamste kantoren sterker te bezetten en het personeel der minder belangrijke daarover te verdeelen. Dien ten gevolge zijn de kantoren Breda en Dordrecht tot nadere aankondiging gesloten. De gemeenschap tusschen de kantoren te Amsterdam, 's Gravenhage, Rotterdam en het buitenland blijft voortdurend geopend.

— Volgens opgave van het Ministerie van Finantien, is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand november jl., ontvangen aan suiker-accijns in hoofdsom, opcenten en collectief zegel, een bedrag van *f* 81,915.29½.

— De Minister van Marine heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt dat de roode ton ter reede van Vlissingen, wegens bevondene meerdere diepte daar ter plaatse niet meer noodig zijnde, is weggenomen.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van dingsdag 7 december.*

In deze zitting zijn ingekomen: 1°, drie missives van den Minister van buitenlandsche zaken, ten geleide van even zoo vele afschriften van gesloten overeenkomsten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners, tusschen Nederland en Bremen, Hamburg en Keur-Hessen; aangenomen voor kennisgeving. — 2°, een verzoekschrift van leden van den kerkeraad te Appeltern, wegens de vereenigde betrekking van schoolmeester, koster en voorzanger; verzending naar de commissie voor de verzoekschriften. En 3°, verschillende door de Tweede Kamer aangenomen wetsontwerpen; verzending naar de afdeelingen.

De Vergadering is daarop overgegaan tot het trekken der afdeelingen, waarna de leden zich naar hunne sectien hebben begeven, om zich met de keuze van voorzitters en ondervoorzitters bezig te houden.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van dingsdag 7 december.*

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over hoofdstuk XI (*Kolonien*) der Staatsbegrooting voor 1853.

De Minister van Kolonien erlangt het woord ter beantwoording van de vragen en bedenkingen, in de zitting van gisteren in het midden gebragt.

Z. Exc. herinnert, dat zich onder die verschillende vragen ook bevindt eene van den heer *de Man*, in de laatste plaats gedaan, betreffende de onderhandelingen tot herziening van het contract met de Handel-Maatschappij. De Minister antwoordt daarop, dat die onderhandelingen sedert geruimen tijd met de Maatschappij aanhangig zijn. Hij heeft echter nog niet mogen ondervinden, dat zij zich met zijne voorstellen hieromtrent heeft vereenigd; doch die onderhandelingen zijn nog niet geheel afgeloopen. Z. Exc. kan niettemin de verzekering geven, dat door de strekking der bedoelde onderhandelingen in geen geval de aflossing der 10 millioen, aan de Maatschappij verschuldigd, eenigermate zal worden verhinderd, veel minder onmogelijk gemaakt.

De Minister gaat thans over tot beantwoording van de vragen door den heer *Sloet* tot hem gerigt: 1°, betrekkelijk de uitbreiding der stoomvaart in Ned. Indië, meer bepaaldelijk tusschen Java en Sydney. Dit punt heeft reeds sedert geruimen tijd des Ministers aandacht getrokken en hij heeft daaromtrent zijne denkbeelden aan verschillende personen, zoowel in Indië als in Nederland, bekend gemaakt. De berigten, die Z. Exc. evenwel nopens de zaak heeft erlangd getuigen wel dat daarvan sprake is geweest, doch er is nog niets tot stand gebragt. Er zijn wel enkele stoomschepen naar Sydney gevaren, maar er is nog niets voorbereid om eene geregelde paketvaart tot stand te brengen. Tot dus ver is nog geene ondersteuning van Gouvernementswege daartoe gevraagd; mogt dit het geval zijn, zij zou stellig niet geweigerd worden. Z. Exc. moet hierbij nog op een ander punt de aandacht vestigen, dat hem bezig houdt: de wenschelijkheid, namelijk om eene stoompaketvaart tusschen Nederland en Curaçao aan te leggen, met het oog op de gunstige ligging van dit eiland, vooral gewigtig, wanneer de gemeenschap over de landengte van Panama met China zal kunnen zijn tot stand gebragt. Tot dusver is het echter niet gebleken, dat ook daaromtrent eenig voornemen bestaat, of dat daaraan in Nederland zij gedacht; — 2°, betreffende de ontdekking van kwikmijnen op Sumatra. De mededeelingen, daaromtrent door den Minister reeds in het laatst van het vorig jaar ontvangen, komen op het volgende neder: dat in de Padangsche bovenlanden werkelijk sporen van kwikmijnen zijn ontdekt. De Gouverneur-Generaal, dit vernomen hebbende, heeft aan den mijn-ingenieur *de Groot* opgedragen daarnaar onderzoek te doen. Het resultaat van dat onderzoek wordt nog verwacht. Maar ook op Borneo bestaan kwikmijnen, even als platina en meerdere kostbare voorwerpen, die op den ondernemingsgeest wachten van hen, die de energie en den moed hebben ze te exploiteren; — 3°, had de heer *Sloet* gevraagd, waarom de verbeteringen en veranderingen in de Molukken afhankelijk waren gemaakt van de tot stand brenging van het reglement op het beleid der Regering. De Minister wijst dienaangaande naar het verslag, waaruit blijkt dat redenen buiten het bereik van den Minister hem verhinderd hebben datgene te doen, wat hij reeds sedert drie jaren gewenscht had. Hij vertrouwt echter dat de vroegere beletselen spoedig zullen kunnen worden uit den weg geruimd, en daarom heeft hij thans gemeend de regeling dezer zaak te moeten vasthechten aan het reglement op het beleid der Regering, waarbij hij zich verzekerd houdt, dat de belangen der Molukken niet zullen worden ter zijde gesteld; — 4°, eindelijk had de heer *Sloet* behandeld het punt nopens het radicaal aan Indische ambtenaren. Z. Exc. geeft daaromtrent te kennen, dat het Koninklijk besluit van 17 december 1848, door dien spreker aangehaald, nog steeds van kracht is. De Minister heeft omtrent dat onderwerp bepaaldelijk alle onzekerheid bij den Gouverneur-Generaal weggenomen, en binnen zeer korten tijd kunnen van deze voorstellen worden ingewacht in den geest en ter uitvoering van gemeld besluit.

Alsnu gaat de Minister over tot beantwoording van den heer *van Eck* op de verschillende door dat lid, zoowel gisteren als vroeger, bij herhaling gemaakte bedenkingen. De spreker had hem tegengeworpen, als zou hij, Minister, beweerd hebben, dat zijne taak als geheel volbragt kon worden beschouwd. De Minister heeft dit niet zoo bepaald gezegd en beschouwt werkelijk zijne taak als nog niet geheel afgedaan. Zoo is voor hem de rij van bezuinigingen nog niet afgesloten. Zoo zullen met

het aanstaande jaar reeds groote besparingen, welligt van eene tonne gouds, worden verkregen. Daaronder zal behooren de vermindering der courtages, terwijl ook bij andere onderwerpen, tot den verkoop der producten betrekkelijk, dit denkbeeld niet zal worden uit het oog verloren. Dit neemt echter niet weg, dat men daarin niet te ver kan gaan, dat men niet alles op eens mag afbreken. Zoo kan de Minister al dadelijk niet toegeven, dat de assurantie-premie zou moeten worden beschouwd als weggeworpen geld. Nu had de heer *van Eck* wel 12 millioen aangehaald als weggeworpen, maar hij moet daarbij niet vergeten, dat deze gestrekt hebben om honderd millioenen in de kas over te brengen. Het zal ook aan de aandacht van dien spreker ontglipt zijn, dat de polis van assurantie niet wordt aangegaan alleen met het oog op gewoon zeegevaar, maar wel degelijk ook op oorlogsmolesten, aanhouding enz. Dit heeft dan ook den Minister weêrhouden een einde te maken aan het bestaande verzekering-stelsel. Door den heer *van Eck* was weder voor de derde maal ter sprake gebragt het ontslag van den heer *van Raders*. De Minister zal zich thans bepaaldelijk onthouden dit punt andermaal te behandelen, maar nog slechts alleen het volgende zeggen. Z. Exc. moet namelijk tegenspreken, dat de gouverneur van Suriname niet gemagtigd zou zijn geweest in 1845 wijziging te brengen in het regerings-reglement van 1836. De heer *van Eck* schijnt op dit punt verkeerd te zijn onderrigt. De Gouverneur had wel degelijk de bevoegdheid tot verandering, maar daarbij was geene sprake van zijne magt te mogen te buiten gaan. Maar bovendien gaf de discretionnaire magt, aan den Gouverneur toegekend, hem de bevoegdheid tusschen beide te komen waar het nationaal belang en de internationale betrekkingen dit vorderden.

Wat het door den heer *Dirks* aangehaald adres uit Harlingen betreft, strekkende om die haven met een depôt te begunstigen van de Nederlandsche Handelmaatschappij, deelt de Minister mede, dat dit adres in handen is gesteld van de directie dier maatschappij, om te vernemen, of aan dien wensch zal kunnen worden voldaan. Het is echter nog niet duidelijk, of Harlingen eene geschikte plaats zij voor de veilingen der producten, of dat de haven aldaar een genoegzamen diepgang zou verleenen aan de O. I. vaarders. Intusschen maakt een en ander een onderwerp uit van opzettelijk onderzoek en van den uitslag daarvan zal het afhangen, of aan het verzoek zal kunnen worden voldaan, hetgeen de Minister nog niet bij magte is te verzekeren.

Door den heer *Jongstra* was gewezen op het regt verband der Grondwet, en volgens hem zou art. 119 van toepassing zijn op de koloniale begrooting. De Minister kan evenmin als verleden jaar instemmen, dat die opvatting juist is. Dezelfde bepalingen, die nopens de Rijksbegrooting in de Grondwet van 1848 voorkomen, worden ook gevonden in de Grondwet van 1840 en zelfs in die van 1815. Ook daarin zijn omtrent de begrooting en verantwoording van Rijksuitgaven soortgelijke bepalingen opgenomen, en derhalve kan de conclusie van den heer *Jongstra* niet juist zijn. Daar komen bij de art. 121 en 122, die de zekerheid geven, dat in het hoofdstuk, waarin zij voorkomen, geen sprake kan zijn van koloniale uitgaven. Daartoe wordt dus eene speciale wet vereischt, krachtens art. 60.

De Minister, thans den heer *van Hoëvell* beantwoordende, herinnert dat dit lid in de eerste plaats had gewezen op het wenschelijke om de suiker-contracten te herzien, daarbij andere beginselen aan te nemen en te bepalen dat de contractanten de vrije beschikking zouden hebben over de producten. In de tweede plaats had de heer *van Hoëvell* verlangd, dat die contracten voortaan wierden overgelaten aan de publieke concurrentie, en dat bij die contracten geene begunstiging jegens bepaalde personen wierd in acht genomen. De Minister merkt nu op, dat dit onderwerp zoo zeer ingrijpt in het geheele cultuur-stelsel, dat het niet wel vatbaar is, om in korte oogenblikken te worden behandeld. De aandacht is daarop niet te min gevestigd en de zaak heeft een bepaald punt van correspondentie uitgemaakt. Onlangs zijn er dienaangaande voorstellen ontvangen van den Gouverneur-Generaal. Zonder nu te zeggen, dat die voorstellen eene zoo radicale strekking hebben, als de heer *van Hoëvell* zou verlangen, zal men zich zeker beijveren en is men er op bedacht de suiker-cultuur zoo voordeelig mogelijk te maken. Die zaak is echter minder vatbaar voor concurrentie; en eene keus van bepaalde personen zal altijd verkieslijk blijven. En zelfs dan, wanneer de zaak aan de publieke concurrentie zou worden overgelaten, zou zij nog altijd aan zekere restrictien onderhevig blijven. De Minister refereert zich overigens aan het verslag der commissie van rapporteurs. Niet, dat er geene questie is om de suiker-contracten uit te breiden, maar zelfs de Gouverneur-Generaal zal geene contracten uitgeven dan op uitdrukkelijken last van het Nederlandsch Gouvernement. — Wat voorts betreft een ander punt, door den heer *van Hoëvell* ter sprake gebragt, de uitsluiting namelijk van één persoon tot verlenging van het met dezen gesloten contract, ten gevolge van den invloed van hooggeplaatste personen, de Minister heeft den spreker daaromtrent niet regt begrepen, of weet althans niet met welk doel dit punt door hem te berde is gebragt. Hij zegt althans dit, dat hij veronderstelt dat zeker gerucht, vóór eenigen tijd in omloop, den spreker tot deze opmerking zal hebben aanleiding gegeven. Maar dit punt heeft bij Z. Exc. een punt van onderzoek uitgemaakt, en indien het hetzelfde betreft als door den spreker is bedoeld, dan kan de Minister verklaren dat de Gouverneur-Generaal de zaak heeft onderzocht en dat het hem gebleken is dat het gerucht volkomen onwaarheid bevatte. — Nog had de heer *van Hoëvell* het wenschelijk geacht, bij de prolongatie van contracten, de contractanten te verpligten de fabrieken en toestellen tegen de getaxeerde waarde over te nemen, op het voorbeeld van hetgeen in andere Landen geschiedt. De Minister wil aannemen, dat dit voorbeeld aanbevelenswaardig is, maar kan niet toegeven, dat men daartoe de contractanten kan dwingen; dit volgt niet uit de contracten. De verlenging hangt intusschen min of meer af van de beginselen, die hier te Lande worden gevolgd, en het is hem gebleken, dat door den Gouverneur-Generaal geene zwarigheid is gemaakt om de contracten te verlengen, in afwachting van nadere bevelen uit Nederland. — Door den heer *van Hoëvell* was ook gewezen op de uitzondering van den regel, die gemaakt zou zijn bij de contracten van transportkosten, en dat de Gouverneur-Generaal zou zijn overgegaan tot eene onderhandsche uitbesteding dier contracten. Het is mogelijk, zegt de Minister, dat de omstandigheden in een bijzonder geval dit zullen hebben medegebragt, waaromtrent hij echter geene zekerheid bezit. Maar zoo veel is zeker, dat dit een onderwerp is, dat geheel bij den Gouverneur-Generaal te huis behoort, en daarbij moet Zijne Exc. ook opmerken, dat de spreker te veel schijnt uit het oog te verliezen, dat het bestuur der kolonien niet te 's Gravenhage, maar eigenaardig in handen is van den Landvoogd, zoodat de zoo even geopperde bedenking aan diens adres moet worden gerigt, niet aan dat van den Minister. Het algemeene stelsel in de kolonien brengt echter mede, dat de bedoelde contracten publiek worden uitbesteed. — Al verder had de heer *van Hoëvell* te kennen gegeven, dat hij reeds twee jaren geleden ter sprake had gebragt het gebeurde te Tagal en sedert dien tijd niets daarvan had vernomen. De Minister kan thans mededeelen, dat onmiddellijk nadat die zaak ter sprake was gebragt door hem aan den Gouverneur-Generaal een onderzoek omtrent dat gebeurde is aanbevolen, en per omgaanden post een antwoord is verlangd. Uit het van den Gouverneur-Generaal daarop ontvangen berigt blijkt, dat diens onderzoek nog niet was afgeloopen, maar dat hij intusschen de overtuiging koesterde, dat het medegedeelde overdreven was. De Minister kan nu niet vooruitloopen omtrent den uitslag van het nader onderzoek in deze, maar de Gouverneur-Generaal is met des Ministers zienswijze te zeer bekend, om, indien de berigten juistheid bevatten, niet zoodanige maatregelen te nemen als gevorderd wierden, en hij zou ook, wanneer het gebleken was dat er veranderingen in het bestuur van Tagal noodig waren, niet geaarzeld hebben de ambtenaren te verwijderen, die daarin geplaatst zijn. — Eindelijk was door den heer *van Hoëvell* gewezen op de omstandigheid, dat de Minister meer bijzonder het verouderde koloniale stelsel zou aankleven en dat Zijne Exc. zou zijn tegen iedere verandering of verbetering in den geest van dien spreker. Daartoe had deze bepaaldelijk als bewijs bijgebragt: 1°, de verlenging van contracten te Passoeroean, en dit, ofschoon Z. Exc. reeds de noodzakelijkheid had betoogd om in deze contracten verandering te brengen. Maar de Minister kan die bedenking niet toegeven, daar toch de Gouverneur-Generaal volkomen bevoegd is, in overleg met den Raad van Ned. Indië, de contracten te verlengen tot zoo lang daarin veranderingen zullen zijn gebragt; 2°, vond de spreker in de beginselen van het ontwerp-reglement op het beleid der Regering mede het bewijs, dat de Minister het verouderde stelsel aankleeft, en beweerde hij, dat zijne houding in de Kamer volkomen in overeenstemming zou zijn met de stelsels van den voormaligen Minister van Kolonien, het tegenwoordig lid der Kamer, den heer *Baud*. Z. Exc. zal nu niet stilstaan bij het personele feit, om te doen uitkomen met wie hij al of niet overeenstemt, maar wat hij wel wil doen uitkomen, is, dat zijne beginselen niet in lijnregten strijd met die zijner ambtgenooten zijn. Zonder op het reglement nopens het beleid der Regering vooruit te willen loopen, moet Z. Exc. echter met een enkel woord opmerken dat de heer *van Hoëvell* niet moet denken dat hij, Minister, een zoo gewigtig punt als het bedoelde reglement zou hebben ontworpen, zonder eens met de andere leden van het Kabinet van gedachten te wisselen. Indien de heer *van Hoëvell* dit mogt gedacht hebben, heeft hij gedwaald. De Minister heeft zich bij dit onderwerp bepaaldelijk verzekerd van de toetreding der overige leden van het Kabinet, nopens de gewigtigste beginselen in dit reglement opgenomen, meer bepaald betrekkelijk de verantwoordelijkheid van den Gouverneur-Generaal, de zamenstelling van den Raad enz. Al die punten zijn niet van hem alleen uitgegaan. Zonder dus op het reglement te willen vooruitloopen, heeft hij alleen willen te kennen geven dat zulke gewigtige punten door hem niet uit eigen hoofde zijn voorgesteld.

De heer *Rochussen* treedt daarop in eene geschiedkundige ontwikkeling van hetgene omtrent de suikercultuur in Indië, sedert de invoering van het stelsel van den graaf *van den Bosch*, heeft plaats gehad, en komt verder nog op verschillende punten terug tot verdediging van den staat van zaken in Indië. — De minister *Thorbecke* zegt een enkel woord over het ontslag van een ambtenaar door het Gouvernement, waarover gedurende de discussien bij herhaling is gesproken. Hij gaat daarbij na: 1°, de bevoegdheid die de Kamer zal willen hebben; 2°, het regt der ambtenaren en de zelfstandigheid van het Gouvernement, en 3°, de ministeriële verantwoordelijkheid. — De heer *Gevers van Endegeest* verklaart de beginselen van den Minister van Kolonien volkomen te beamen, spreekt over de homogeniteit van het Ministerie, en toont aan dat, wanneer men den Minister van Kolonien aanvalt, men het geheele Ministerie aanrandt. — De heer *Bachiene* brengt eenige bedenkingen in het midden nopens het door den Minister van Binnenlandsche Zaken aangevoerde, waarop die Minister weder antwoordt. — De heeren *van der Linden* en *van Goltstein* voeren nader het woord, om het regt der Kamer te betoogen tot het vragen van inlichtingen nopens het ontslaan van ambtenaren. — De Ministers van Binnenlandsche Zaken en Kolonien houden vol, dat de Regering, ten aanzien van het ontslaan van ambtenaren, vrij en zelfstandig dient te kunnen handelen, waarbij de laatste bij herhaling zegt, dat het ontslag, waarvan thans sprake is, niet is gegeven op aanzoek of op aandrang der Oostenrijksche Regering. — De heeren *Jongstra*, *Baud*, *van Hoëvell*, *Stolte*, *Bachiene* en *Rochussen* voeren nog nader het woord tot wederlegging of toelichting van vroeger ter sprake gebragte punten. — Nadat de minister *Pahud* nogmaals het woord gevoerd heeft, worden de algemeene beraadslagingen gesloten.

De artikelen geven slechts tot korte woordenwisseling aanleiding, waarna het geheele hoofdstuk in omvrage gebragt en aangenomen wordt met 47 tegen 12 stemmen. Tegen: de heeren *Blaupot ten Cate*, *Zijlker*, *Huguenin*, *Verwey*, *van der Linden*, *Westerhoff*, *van Eck*, *Reinders*, *Sloet*, *van Hoëvell*, *Hugenholtz* en *Jongstra*.

Daarna wordt hoofdstuk XII (*onvoorziene uitgaven*), zonder discussie, met algemeene stemmen aangenomen.

Vervolgens is de zitting gesloten.

's GRAVENHAGE den 8 december.

Naar men verneemt, heeft het Z. M. den Koning behaagd, den minister van Staat *W. A.* baron *Schimmelpenninck van der Oije* te benoemen tot groot-officier van Hoogstdeszelfs Huis, en als zoodanig tot opper-ceremoniemeester.

— Naar men verneemt heeft de baron *Fagel*, Nederlandsch gezant in Frankrijk, nieuwe geloofsbrieven erlangd, waarbij hij gevolmagtigd wordt bij Z. M. den Keizer der Franschen.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag 8 december.*

In deze zitting zijn achtereenvolgens de volgende wetsontwerpen behandeld en aangenomen: 1°, tot het tijdelijk in omloop blijven van 10 millioen der muntbiljetten van 1849; — 2°, tot opneming der veenderijen van 's Gravenhage en Monster onder de irreguliere veenderijen; — 3°, tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe; — 4°, tot aanvulling der wet op de pensioenen der zee- en landmagt; — 5°, tot het verleenen van naturalisatie aan onderscheiden personen, — en 6°, tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Zeeland voor het gebruik van de steigers of aanlegplaatsen voor schepen en vaartuigen in die provincie. Het laatstgenoemde ontwerp werd met 42 tegen 10 stemmen, en de overige werden met algemeene stemmen goedgekeurd.

Daarna heeft de commissie van verzoekschriften onderscheiden verslagen uitgebragt, en is de vergadering gesloten.

— Men voorziet dat de discussien over de conversiewet in het begin der volgende week zullen plaats hebben.

ROTTERDAM den 8 december.

Nogmaals maken wij onze lezers opmerkzaam op het concert, dat aanstaanden vrijdag door de groote Rotterdamsche Liedertafel, onder directie van den verdienstelijken *Verhulst*, met medewerking der verdienstelijkste toonkunstenaars en dilettanten, zal worden gegeven in de groote zaal der societeit *Harmonie*. Gelijk men weet is de opbrengst bestemd voor de betrekkingen der negen verongelukte zeelieden te Hellevoetsluis.

— De heer *H. Nijgh*, directeur der *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, verscheen den 2 dezer voor de Arrondissements-Regtbank te Haarlem, gedagvaard als getuige, om te antwoorden op de vraag van wien zekere berigten afkomstig waren, die in genoemde Courant waren medegedeeld en op de verduistering van goederen en gelden uit de stads bank van leening te Haarlem betrekking hadden. De heer *Nijgh* heeft, in de openbare teregtzitting, bij zijne reeds te Rotterdam gedane weigering volhard, op grond: 1.e dat de vraag welker beantwoording verlangd is niet in verband staat met het misdrijf hetwelk onderzocht wordt, en derhalve hetgeen van hem gevraagd is geene *getuigenis* is; 2.e dat hij, uit kracht van zijn beroep, als uitgever eener Courant, jegens zijne correspondenten tot geheimhouding verbonden is, en dus, op grond van art. 65 al. 3 van het Wetboek van Strafvordering, geene getuigenis behoeft af te leggen, en 3.e dat art. 4 van het besluit van den Souvereinen Vorst van 24 januarij 1814 hem het regt geeft om het stilzwijgen te bewaren en alleen zichzelven aansprakelijk en verantwoordelijk te stellen voor de bewuste berigten. De ambtenaar van het Openbaar Ministerie heeft hierop hoofdzakelijk aangemerkt: dat de eerst aangevoerde grond geene opzettelijke wederlegging behoefde; ten tweede, dat de comparant niet, uit hoofde van zijn bedrijf, in de bij art. 65 Wetb. van Strafv. vermelde uitzonderingen valt, nademaal deze bepaling alleen slaat op getuigen die *verpligt* zijn de mededeelingen van geheimen te ontvangen, en geenszins op personen die vrijwillig mededeelingen van dien aard bekomen en, ofschoon zich welligt bij overeenkomst vrijwillig tot geheimhouding verbindende, daartoe niet wettig verpligt zijn, en ten derde, dat de aangevoerde bepaling van het besluit van 24 januarij 1814 ten deze niet van toepassing is, vermits nu in het geheel geen questie is van een geïncrimineerd geschrift, of van verantwoordelijkheid van een courantier of drukker, maar van het onderzoek in eene strafzaak, hetwelk de opsporing der waarheid en het ontdekken der schuld of onschuld van derden ten doel heeft; terwijl ook, indien het bewust berigt grond mogt opleveren tot vervolging, wat nu het geval niet is, het bekend zijn van drukker of uitgever geenszins een onderzoek naar den schrijver en diens vervolging zou uitsluiten. Ten slotte concludeerde het O. M. tot toepassing van den lijfsdwang, volgens art. 68 Wetb. van Strafv., en werd de uitspraak op dingsdag 7 dezer bepaald. Die uitspraak is dan nu ook gisteren door de genoemde Arrondissements Regtbank geschied. Zij heeft, op de in haar vonnis ontwikkelde gronden, de voor het weigeren van getuigenis aangevoerde redenen verworpen, als niet op de wet gegrond, en overeenkomstig art. 68 Wetboek van Strafvordering gelast, dat de getuige in gijzeling zal worden gebragt en gehouden, in te gaan den 10 dezer, tot dat hij aan zijne verpligting zal voldaan hebben.

— Maandag morgen strandde te Katwijk het kofscheepje *Hendrika*, kapitein *van Deest*, van Amsterdam naar Nantes, beladen met beenzwart. De equipage, bestaande uit vier man, is door de reddingsboot onder de leiding van den heer *D. Guyt* gered.

— De commissie tot daarstelling van een zeemanshuis te Amsterdam heeft eene nieuwe circulaire aan heeren boekhouders der aldaar bestaande reederijen gerigt, met het doel hen uit te noodigen om, na overleg met de deelhebbers, voor deze deel te nemen, te meer daar eene algemeene deelneming van *f* 1 per last, die voor de individuele deelhebbers slechts eene kleine opoffering zou opleveren, voldoende zou zijn om het wèl slagen der onderneming te verzekeren.

— Volgens geruchten zal de wereldvermaarde zangeres *Grisi* de stad Amsterdam bezoeken en deel nemen aan de voorstellingen van het Italiaansche opera-gezelschap aldaar. Behalve deze virtuositeit verwacht men ook met hetzelfde doel den met roem bekenden heer *Formes*.

— Volgens het *Provinciaal Dagblad van Noordbrabant* is het sedert lang gewenscht plan, tot den aanleg van een spoorweg in het Belgisch arrondissement Turnhout, de vervulling nabij en verwacht men dat hij met den Nederlandschen spoorweg zal vereenigd worden. De linie zou zich dan over 's Hertogenbosch tot aan den Rijn uitstrekken.

— De Kamer van koophandel te Middelburg heeft de daarstelling verzocht van eene telegrafische communicatie van Breda over Middelburg naar Vlissingen, en zulks, naar men verneemt, in overleg met de Kamer van koophandel te Vlissingen.

— In de laatste week zijn in Friesland 27 runderen afgemaakt, ter zake van de longziekte. Totaal 5687.

— In Groningen wordt veel moeite aangewend om den graaf *van Limburg Stirum*, commissaris des Konings in die provincie, onlangs als zoodanig in de provincie Gelderland benoemd, in zijne tegenwoordige betrekking te behouden.

— De Akademische Senaat te Groningen heeft den heer *A. Hanover*, geneeskundige te Kopenhagen, tot doctor in de geneeskunde, *honoris causa*, benoemd.

Den 3 dezer promoveerde aan de Groningsche Hoogeschool in de regten de heer *G. G. H. Dull*, van Noordhoorn, met theses.

— De Kamer der Belgische Representanten heeft ll. maandag de wet op de drukpers met 67 tegen 21 stemmen aangenomen.

— Laatstleden saturdag had in de suikerfabriek van de heeren *Simon en Co.* te Chercq (Doornik) in België een schrikkelijk ongeluk plaats. Een noodhulp viel in een met kokend vocht gevulden ketel, waardoor hij op eene verschrikkelijke wijze verbrand en gedurende de overvoering uit de fabriek naar het hospitaal dier stad gestorven is.

— Blijkens eene van Zr. Ms. Minister-resident te Koppenhagen ontvangene mededeeling, is het op den 26 december 1848 in Denemarken uitgevaardigde en tot nu toe voortgeduurd hebbend verbod tot invoer uit Zweden van horenvee en van vleesch, huiden of andere deelen van zoodanig vee, bij eene wet van den 14 november jl. opgeheven.

Onder de treurige tijdingen wegens den rampzaligen oorlog in de Hertogdommen Sleeswijk en Holstein behoorde voorzeker die van het grootendeels vernielen der Frederikstad aan de Eider, bij de hardnekkige ofschoon vruchtelooze bestorming door de Sleeswijk-Holsteinsche troepen, in de eerste dagen van october 1850, tot de hier te lande meest indrukwekkende. En geen wonder: vrij algemeen wist men toch dat die stad, ruim twee eeuwen geleden, door ter zake hunner godsdienstige overtuiging uitgewekene Nederlanders gesticht was. De Christelijke liefdadigheid werd dan ook hier niet te vergeefs tot leniging van den eersten nood der zwaar beproefde ingezetenen ingeroepen. Maar de bijzonderheden der stichting en verdere geschiedenis dier merkwaardige stad bleven tot hiertoe voor de meesten onbekend. Onze voor alles wat goed is ijve-[illegible] dr. *J. Tideman* heeft dus op nieuw een goed werk verrigt, door, bij de boekhandelaars *van der Meer & Verbruggen* alhier, zijn: *Frederikstad aan de Eider en hare Hollandsche Gemeente* enz. te doen uitgeven. Nu toch kan ieder het genoegen deelen, vroeger door vele leden van het Departement Rotterdam der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* gesmaakt, toen de eerw. steller den hoofdinhoud van dit zijn geschrift aldaar mededeelde; nu kan ieder regtgeaard Nederlander, door zich dit nette, met een viertal platen en een platten grond versierde en met belangrijke bijlagen verrijkte boekske aan te schaffen, iets tot herbouw der verwoeste kerk van de zoo belangwekkende Remonstrantsche gemeente te Frederikstad toebrengen, en alzoo den wensch des schrijvers helpen verwezenlijken, dat „ die nieuwe Hollandsche kerk nu tevens een getuige van de toegenomene gemeenschap des H. Geestes in de Vaderlandsche Kerk worde." Een rijke oogst op deze poging zou tot vreugde strekken van allen, welke den broederlijken zin op prijs schatten, die het gemoed des schrijvers bezielt, en die ook in de opdragt aan zijnen ambtgenoot dr. *van Teutem*, op diens onlangs gevierden feestdag van 25jarige Evangeliebediening hier ter stede, zoo regt hartelijk doorstraalt. (*Zie de Advertentie.*)

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Stad Edam*, H. J. Schuring, naar Marseille; *Augustine*, Croisy, naar Rouaan; *le Grand St. Joseph*, J. M. Thoby, naar Brest, en *Hollander*, J. Cordia, op avontuur.

HELLEVOETSLUIS den 7 dezer. Gisteren namiddag arriveerde *Ouse*, J. Banks, van Newhaven; de wind Z. W. — Heden morgen stoomden in zee *Bordeaux*, P. J. van Emmerik, naar Bordeaux, en *Pelican*, E. Byrne, naar Liverpool. En zeilden *California*, P. N. Ivancich, naar Newcastle, en *Comet*, T. Spiesen, naar Grangemouth; de wind Z. en stil.

HELLEVOETSLUIS den 8 dezer. Gisteren namiddag stoomde in zee *Batavier* naar Londen; de wind O. en stil. — Heden morgen arriveerden *Voorwaarts*, R. H. Pijbes, *Annechina Harmina*, J. P. Bultvoet, *Bonne Mère*, C. Désiré, en *Mésannais*, S. Allaire, alle vier van Nantes. En zeilden in zee *Thetis*, W. de Zeeuw Baggus, naar Gibraltar; *Vereeniging*, T. van Vliet, naar Lissabon; *Pehr*, P. O. Millstedt, en *Integrity*, W. Watson, naar Newcastle, en *Betty*, H. C. Peters, naar Engeland; de wind Z. Z. W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Schouwen*, H. A. W. van Roode, n. Macassar, en *van der Palm*, R. A. Ogterop, n. Batavia.

BRIELLE den 7 dezer. Heden voor posttijd zijn binnengekomen *Norfolk* (st.), J. Leetham, van Goole, en *Balmoral* (st.), J. Greig, van Leith. En stoomde in zee *Prins van Oranje* naar Duinkerken. En zeilden *Visscherij en Handel*, L. van der Weyden, n. Lissabon, gesleept door de stoomboot *Witte Corneliszoon de With*, en *Barbara*, G. Haack, op avontuur; de wind Z. Z. W. en Z. W.

BRIELLE den 8 dezer. Heden voor postiijd stoomden in zee *Attwood*, *Rhine* en *Queen* naar Londen, *Norfolk* naar Goole en *Camerton* naar Hull. En zeilden *Merchant Packet*, C. Robinson, en *Gloucester*, R. Connon, naar Newcastle; *Industrie*, A. Schlossmann, naar Elseneur (gesleept door de stoomboot *Witte Cz. de With*); *Elisabeth*, H. Lehmann, en *Justitia*, C. Meijer, op avontuur; de wind Z.

MAASSLUIS den 8 dezer. Heden morgen zeilde in zee *Pursuit*, J. Bell, naar Newcastle. En arriveerden *Three Brothers*, W. Hopkins, van Rochester, en *Twee Gezusters*, L. de Jong, van Yarmouth; de wind Z.

TEXEL den 6 dezer. De wind Z. W. — W. Binnengekomen *Science*, W. Westcott, van Mauritius, laatst van de Kaap de Goede Hoop (met de lading van het te Mauritius afgekeurde schip *de Rhijn*, kapit. Brandligt), en *Lord John Russell* (st.) v. Londen. Vertrokken niets.

TEXEL den 7 dezer. De wind Z. W.—Z. Binnengekomen *Adeona*, W. Young, van Alexandrië (E.), laatst van Weymouth, en E. Schaap van Hull. Vertrokken niets.

AANGEKOMEN: Te BOSTON 18 november *Hope*, E. P. Patch, van Rotterdam. Te SYRA 22 dito *Pillau*, Tottie, van Amsterdam. Te VALENCIA 25 dito *Beurs van Rotterdam*, W. C. Veenstra, van Callao. Op de Rivier van NANTES 3 dezer T. F. Bakker van Stettin en J. B. Goosens v. Rotterdam. Te ROUAAN 2 J. J. Butter, v. Rotterdam; 4 J. F. Nepperus v. Dordrecht en P. Collenteur van Rotterdam. Te HAMBURG 3 H. Reincke en H. C. Wiethorn, H. Schmidt, J. Kröger en H. Möller, alle vijf van Amsterdam, en G. J. Ploeg van Hartlepool; 6 G. R. Hazewinkel van Cadix en B. Geddes van Brussel. Te ALTONA 3 G. S. Vegter van Aberdour. Op de ELVE M. A. Koens van Zwolle. Te WISMAR 1 *Jonge Lambertus*, de Jonge, van Harlingen, en te WINDAU 25 november *Caroline Louise*, J. F. Inge, van Schiedam.

VERTROKKEN: Van NANTES 4 dezer *Protégé de Marie*, Leroux; van CAEN vóór 30 november *Iris*, Pellerin; van ABBEVILLE 3 dezer K. Noorduin, en van ROUAAN 4 K. L. Jonker, alle vier naar Rotterdam.

ELSENEUR gepasseerd: Den 1 dezer *Vrouw Houwina*, B. Roostee, en den 2den *Anna*, H. F. Bieze, beiden van Riga naar de Maas.

REVAL den 26 november. Het Nederlandsch kofschip *Æolus*, kapitein H. E. Steenhuizen, met machinerien van Antwerpen naar St. Petersburg, is op Stoneskar gestrand en terstond vol water geloopen.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 6 december:

Te LONDEN aangekomen 6 dezer *Anna Augusta*, A. J. Kuiper, van Galatz, en *Gustaaf*, Oldenburger, v. Aarhuus. Te SUNDERLAND 4 *Sine Nomine*, H. Meuldijk, van Vlissingen. Te SHIELDS den dag *Koophandel*, J. Valkenier, van Vlaardingen, en *Maria*, C. C. Kuige, van Amsterdam. Te POOLE 4 *Aurora*, B. Giese, van Rotterdam. Bij PORTLAND *Ceres*, Klaassens, van Hamburg naar Bristol, en te LIVERPOOL 4 *Lootse*, J. Röhrs, van Amsterdam. Te CARDIFF 27 november *Sirius*, H. Mulder, mede v. Amsterdam, met eenige schade.

Het schip *Bulgerstein*, kapitein A. J. Maas, van Rotterdam naar Liverpool, was den 3 dezer op de hoogte van Lezard.

Het schip *Panama*, kapit. H. de Goede, van Vlaardingen n. Cadix, is den 4 dezer ter reede van Portland binnengeloopen.

Het schip *Charles*, kapitein A. Ruark, van Rotterdam naar New-York, is den 4 dezer te Cowes binnengeloopen.

Het schip *Alida Jacoba*, kapitein B. J. Amsinga, van Newcastle naar Marseille, was den 4 dezer op de hoogte van Wight.

Het schip *Juffer Annetta*, kapit. A. J. Huberth, van Londen naar Hamburg, te Ramsgate binnen, heeft den 3 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Dolphijn*, kapit. J. E. Coerkamp, van Newcastle naar Hamburg, was den 4 dezer op de hoogte van Goodwin.

Het schip *Jonge Walrave*, kapitein M. K. Gnodde, van Newcastle naar Trapani, is den 5 dezer ter reede van Deal binnengeloopen.

Het schip *Margrietha*, kapit. P. M. de Jonge, van Hamburg naar Nantes, was den 5 dezer op de hoogte van Margate.

Het schip *Gipsey*, kapitein E. T. Kluss, van Rotterdam naar Newcastle, te Lowestoffe binnen, heeft den 2 dezer de reis voortgezet.

CARGA-LIJST.

RHINE, J. RYAN, van *Londen*.

31 pakk. Koopmanschap, 13 Olifantstanden, 2 k. Ivoor, 1 k. Leder 2 k. Zijden Manufacturen, *S. A. le Vino en Co.;* 6 k. Indigo en 1 v. Olie, *C. Hemmann en Co.;* 6 vaatj. Ale, *Kaas en van Ommeren;* 2 v. Wijn en 1 k. Koopmanschap, *P. J. v. d. Schrieck en Co.;* 5 k. dito, *St. Martin, le Normant en Co;* 9 p. dito en 1 k. Boeken, *A. T. Sölling en Co.;* 5 b. Schapenvellen, *F. Carp;* 2 k. en 1 b. Koopmanschap, *J. B. Crol en Co.;* 1 k IJzer, *W. van Houten;* 2 k. Indigo, *W. P. Knaepen;* 1 k. Koopmanschap en 1 kistje Thee, *C. L. Ringrose en Co.;* 7 coll. Diversen, Diversen; 4 v. Wijn, 18 b. Huiden, 170 Huiden, 1 krat Koopmans. en 2 Ezelinnen, Order.

ONE, J. FARROW, van *Sunderland*.

35 chaldrons Steenkolen, *Verwey en Baelde;* 89 v. Koperrood, *H. L. C. Lehr;* 11 korv. Aardewerk, *C. L. Ringrose en Co;* 6 dito dito, *A. van der Klift;* 6 dito dito, *J. P. de Cock;* 4 dito dito, *D. C. van der Vliet;* 3 dito dito, *C. Hartman* Jr., en 2 dito dito (los) *C. Bernet en Zonen.*

CAMERTON, J. CROSS, van *Hull*.

20 platen en 105 staven IJzer, *E S. de Jonge.*

MARIA, J. J. DE BOER, van *Cardiff*.

2802 staven en 902 bossen IJzer, 3781 stuks en 123 bossen Platen, *B. S. de Jonge.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.
Te Rotterdam:

BATAVIA, voor Goederen en Passagiers, het gekoperd, snelzeilend Nederlandsch Brikschip *Jan van Galen*, kapitein *P. H. de Boer.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA en SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Jacatra*, kapitein *Th. Buys* Jz. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Annechina Jantina*, kapit. *S. G. Oostra.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Marchiena Geziena*, kapitein *H. G. Munneke.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BELFAST, het Nederl. Schoener-Kofschip *Jantje Doornbos*, kapit. *H. S. Addens.* Adres bij *Kuyper, v. Dam en Smeer.*

DUNDEE, het Engelsch Schoonerschip *Hirondelle*, kapitein *David Deuchars.* Adres ten kantore van *George Levingston* en van *J. A. Houwens.*

GENUA, het Nederl. Schoenerschip *Harmina Catharina*, kapit. *A. A. Sissingh.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

HAMBURG, het Noordsch Sloepschip *Magdalena*, kapit. *E. A. Schumacher.* Adres bij *Kuyper, v. Dam en Smeer.*

KONSTANTINOPEL, het Mecklenburger Schoonerschip *Heinrich III*, kapit. *E. H. Ehlers.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NAPELS en MESSINA, het Napolitaansch Brikschip *Eluice*, kapitein *Ed. Cacace.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 1 December.* Spanje 3 per cents 45¼ geld; dito 1 per cents 24½; Rentel Schuld 5¼ pap.; Coupons 3¼.

Den 2den. Spanje 3 per cents 46; dito 1 per cents 25¼.

PARIJS *den 6 December.* Frankrijk 3 per cents 82. 50 a contant en 82. 75 tegen ultimo; dito 4½ per cents 105 a contant en 106 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2925; Spanje Buitenl. 3 per cents 50¾; dito Binnenl. 3 per cents 45; dito 1 per cents 24⅞; Holland 2½ per cents 65¼. — A contant sloten zoowel de 3 per cents als de 4½ per cents Fransche fondsen 1 franc 10 centimes lager dan saturdag.

Den 7den. Frankrijk 3 per cents 82. 10 en dito 4½ per cents 105. 75, beide tegen ultimo.

LONDEN *den 6 December.* De 3 per cents Geconsolideerden 101⅞ a ⅛ a contant en voor rekening; de Gereduceerden 100⅝ a ¾; Spanje 3 per cents 51¼ a contant, dito nieuwe Uitgestelde 24⅝; dito Passive Geconverteerde 6; Portugal 4 per cents 38¾; Mexico 3 per cents 24¾ a 25¼; Peru 105; dito Uitgest. 66; Holland 2½ per cents 67 voor rekening, en dito 4 per cents Certific. 98¼.

Den 7den. De 3 per cents Geconsolideerden 101¾. Spanje 1 per cents 24⅞.

ANTWERPEN *den 7 December.* Spanje 1 per cents 23¾ geld; dito Binnenl. 3 per cents 44¾ pap. Metalliek 5 per cents 82.

AMSTERDAM *den 8 December.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., $64\frac{15}{16}$ a 65, gebl. $64\frac{15}{16}$; id., 3 pc., 77⅞ a $77\frac{15}{16}$; id., 4 pc., 96 a 96⅛, gebl. 96. Frankrijk, Cert., 3pc., 77½. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 108¼; id. 1828-1829, 5 pc., 107⅞; Inschr. Cert., 6 pc., 71⅞ a $71\frac{15}{16}$; Negot. 1831 en 1833, 5 pc., 96⅛; idem 1840, 4 pc., 91⅞; Nieuwe Eng, 4½ pc., 101½. Spanje, Nieuwe, 1 pc., $24\frac{5}{16}$ a 24⅜; Binnenl., 3 pc., 44¾ a $44\frac{7}{16}$, gebl, 44⅜; Cert. Coup. Sp. Com. $3\frac{7}{16}$ a 3½. Portugal, te Londen, 4 pc., 37¼. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 78¼ a 78½; idem 1847, 2½ pc., 40⅞; idem 1851, 2½ pc., $40\frac{9}{16}$; idem 1849, 5 pc., 90⅞ a 91; id. letter B, 5 pc., $90\frac{9}{16}$ a 90⅝. Grenada, te Londen, Uitg., 12⅝ a $12\frac{11}{16}$. Mexico, te Londen, Nieuwe, 3 pc., 24½. Venezuela, te Londen, 3½ pc., 41⅛ a 41¼; id. Uitg. 1 pc., 17⅛.

ROTTERDAM *den 8 December.* Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., $64\frac{15}{16}$; idem idem, 4 pc., 96¼ l. k., $96\frac{5}{16}$ h. k.; O. I. Leening, 4 pc., 95¾ l. k., 96 h. k., 95¾ gebl. k. Belgie, bij *Rothschild*, 2½ pc., 54. Spanje, Buitenl., 1 pc., 24⅜ l. k., $24\frac{7}{16}$ h. k.; Binnenlandsche a *f* 6000, 3 pc. $44\frac{9}{16}$; Coupons *Ardoin*, bewijzen 3¼; Amortis. 6⅛. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., $78\frac{9}{16}$; idem 2½ pc., $41\frac{3}{16}$; idem Nieuwe 5 pc., 91⅛; Weener Loten, *fl* 250, *f* 358. Grenada, Uitgest., 12⅝ l. k., 12¾ h. k. Mexico, 1851. Onbep. 3 pc., 23⅞; idem Bewijzen *f* 8¼. Ecuador Coupons 29⅛.

ROTTERDAM *den 7 December.* Londen 2 maanden *f* 11. 75, kort *f* 11. 80.

AMSTERDAM *den 8 December.* TARWE tot op nieuw hoogere prijzen ter verzending en aan consumtie. Verkocht in Entr.: 132 ℔ witbonte Poolsche *f* 330; 129 ℔ dito *f* 320; 125 ℔ geringe dito *f* 288; 130 ℔ bonte Poolsche *f* 322. In Cons.: 128 ℔ bonte Poolsche *f* 323; 125 ℔ dito *f* 315; 134 ℔ Cubanca *f* 270; 128 ℔ N. Gron. *f* 265. — ROGGE *f* 2 a *f* 3 hooger, met belangrijken handel; verkocht: 119, 120, 122 ℔ Odessa *f* 194, *f* 196, *f* 200; 120 ℔ Berchansky *f* 196; 117 ℔ N. Arch. *f* 189; 116 ℔ O. Gedroogde *f* 185; 115 ℔ dito *f* 183. GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk en in Dec. eerstk. £ 57; in April eerstk. £ 58½; in Sept. eerstk. £ 59½. — LIJNZAAD een doen: 107, 108 ℔ Egypt. *f* 285. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 33¼; Vlieg. *f* 32¾ a *f* 33; 1 Mei eerstk. *f* 34; 1 Sept. eerstk. *f* 34½. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 29; Vlieg. *f* 28; 1 Maart eerstk. *f* 29; 1 April eerstk. *f* 29¼; 1 Mei eerstk. *f* 29½. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 39; Vlieg. *f* 38. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 72 a *f* 75. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8½ a *f* 11.

SCHIEDAM *den 7 December.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 19; Amsterd. proef, id. id., *f* 20. 25. Zonder de belasting.

Den 8sten. Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 18; Amst. proef, idem idem, *f* 19. 25. Zonder de belasting.

OPENBARE VERKOOPINGEN
van HUIZEN, enz.,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Woensdag den 8 December.

Het *Winkelhuis*, *Bovenhuis* en *Erve*, in de Boompjes, bij de Pottebakkerssteeg, wijk 1, n.° 189. In trekgeld *f* 8500, daarboven *f* 1600 verkocht.

N.° 1. Het *Huis*, *Pakhuis* en *Erve*, aan de oostzijde van de Glashaven, wijk 1, n.° 363. In trekgeld *f* 11,600, daarboven *f* 2000 verkocht.

N.° 2. Het *Huis*, vier *Achterhuizen*, *Bovenwoningen* en *Erve*, aan de oostzijde van de Banketstraat, wijk 9, n.° 247. In trekg. *f* 3225, daarboven *f* 360 verkocht.

N.° 3. Het *Huis*, *Bovenwoningen*, *Kelder* en *Erve*, aan de zuidzijde van de Schildersteeg, wijk 3, n.° 724. In trekgeld *f* 2090, daarboven *f* 360 verkocht.

N.° 4. Het *Huis*, *Bovenwoningen* en *Erve*, aan de oostzijde van de Tweede Lombardstraat, wijk 8, n.° 258. In trekgeld *f* 1425, daarboven *f* 80 verkocht.

*** De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat Donderdag den 9 December aanstaande de keersluis aan den mond der haven te Gorinchem weder geheel voor de scheepvaart geopend zal zijn.

's Gravenhage den 6 December 1852.

De Commissaris des Konings voornoemd,
VAN BYLANDT.

NATIONALE MILITIE.
PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, gezien hebbende de Wet omtrent de inrigting der Nationale Militie, van den 8 Januarij 1817 (*Staatsblad* n.° 1), als mede die van den 27 April 1820 (*Staatsblad* n.° 11), houdende wijzigingen in dezelve,

Zoo is het, dat BURGEMEESTER en WETHOUDERS voorn. ter inschrijving in de registers der Nationale Militie, bij deze, oproepen, om te compareren op de plaatsen, dagen en uren, en in de hierna te melden orde, alle Manspersonen, zonder eenig onderscheid, die op den 1 Januarij des jaars 1853 hun 19de jaar zullen ingetreden zijn, en dienvolgende allen die geboren zijn in den jare 1834, gehuwd of ongehuwd, al ware het ook dat dezelve zich in de militaire dienst bevinden, het zij ter zee of te lande, zonder eenige uitzondering, en onaangezien of dezelve redenen tot vrijstelling hebben; zijnde tevens de ouders, voogden en regenten verpligt om hunne kinderen of pupillen, in persoon, of door iemand daartoe door hen schriftelijk gemagtigd, te doen inschrijven, in krachte van art. 53 der voorz. Wet, bij welke tevens is bepaald, dat zij, daarin nalatig blijvende, zullen verbeuren eene boete van niet minder dan vijf en twintig, doch niet meerder dan éénhonderd gulden, en in geval van volstrekt onvermogen met eene gevangenis van één tot twee maanden zullen worden gestraft, onverminderd de bepalingen ten aanzien der kinderen of pupillen, bij art. 166 van gemelde Wet gestatueerd.

Terwijl, in krachte van art. 6 van de Wet, den 27 April 1820 gearresteerd, mede bij deze worden opgeroepen allen die hun verblijf in dit Rijk hebben gevestigd, zoo veel namelijk deze Stad is aangaande, dewelke als ingezetenen moeten worden beschouwd, om, voor zoo verre zij nog in de jaren der Militie vallen, op de volgende dagen en uren te compareren.

Strekkende voorts ter verdere informatie van de belanghebbenden de volgende artikelen der Wet van 8 Januarij 1817, in verband met die van den 27 April des jaars 1820:

Art. 55. *Zij die voorgeven hunnen ouderdom niet te weten, of van wie dezelve in de daad noch door de registers van den burgerlijken stand, noch op eenige authentieke wijze bekend is, zullen, wanneer zij door het plaatselijk bestuur ter goeder trouw worden geoordeeld tot de jaren, over welke de inschrijving geschiedt, te behooren, worden ingeschreven en verpligt zijn te loten, zoo lang zij niet duidelijk zullen hebben bewezen, daartoe niet gehouden te zijn geweest.*

Art. 56. *De wettige woonplaats of het domicilie voor de inschrijving, hierboven vermeld, wordt gehouden, voor hen die ongehuwd zijn, de woonplaats der ouderen, en, bij overlijden van beiden, die van den eerst benoemden voogd; voor de gehuwden, de plaats alwaar zij hun bestaan hebben. In twijfelachtige gevallen, omtrent gehuwden, zal voor de wettige woonplaats gehouden worden die plaats alwaar zij, op den 1 Januarij van elk jaar, tot de uitoefening van eenig beroep patent hebben bekomen, of wel voor het middel van het personeel en mobilair, of dat hetwelk in de plaats daarvan zou mogen worden geïntroduceerd, beschreven zijn, en voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats alwaar zij zich bevinden, met deze verdere bepalingen, dat zij die in een vreemd Land, uit ouders ter oorzake van 's Lands dienst afwezend of anderzins op reis zijnde, buiten het Rijk zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnen de plaats alwaar zij hunne wettige woonplaats hebben; dat de jonge lieden, door hunnen vader, moeder, voogd of curator achtergelaten en geen bestaan hebbende, op de lijsten van die gemeente zullen worden gebragt alwaar hunne ouders, eerst in rang benoemde voogd of curator het laatst hunne woonplaats hebben gehad, en wanneer deze woonplaats niet bekend mogt zijn, of dat dezelve buiten het Rijk is gelegen, op die plaats alwaar zij zich bevinden.*

Dat zij die geene ouders, voogden of eigen bestaan hebben, zullen worden ingeschreven in de plaatsen alwaar zij zich bevinden.

Dat de gealimenteerden en kinderen in godshuizen en liefdadige gestichten zullen worden ingeschreven in de plaatsen alwaar de godshuizen zijn of de alimentatie geschiedt.

En dat, ten opzigte van de gevangenen, welke in de jaren der loting vallen, de regenten der gevangenissen verpligt zullen zijn, vóór den 10 Januarij 1853, aan het bestuur van de gemeente alwaar die gevangenen hunne vaste woonplaats hebben, eene naauwkeurige opgave te doen van alles wat hetzelve voor de inschrijving noodig heeft te weten, met bijvoeging der misdaad waarvan zij beschuldigd of om welke zij veroordeeld zijn geworden, en den tijd voor denwelken zij zijn geconfineerd.

Terwijl BURGEMEESTER en WETHOUDERS voornoemd hebben gemeend, een iegelijk te moeten herinneren aan de volgende artikelen der voorz. Wet van 27 April 1820, bevattende de pœnaliteiten tegen de nalatigen, als:

Art. 8. *Zij die zich vóór den 20 Januarij eerstkomende niet hebben laten inschrijven, zullen alsnog worden ingeschreven aan het einde van het register, onder de naamteekening van het hoofd van het plaatselijk bestuur, en tevens verwezen worden tot eene boete van niet minder dan vijf gulden en niet te boven gaande de som van honderd gulden, of, in geval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van vier dagen tot zes weken.*

Art. 9. *De inschrijvings-registers zullen op den 28 Januarij 1853 finaal worden gesloten en met de alphabetische lijsten onmiddellijk aan den Gouverneur der provincie worden opgezonden.*

Art. 10. *Zij die zich vóór den 28 Januarij 1853 niet hebben laten inschrijven, zullen dadelijk worden gearresteerd en naar de hoofdplaats der provincie overgebragt, ten einde aldaar voor den Gouverneur en twee leden der Gedeputeerde Staten te worden onderzocht. In geval zij niet bevonden worden door ziekte of ligchaamsgebreken ongeschikt te zijn voor de militaire dienst, zullen zij dadelijk aan den Provincialen Kommandant ter inlijving worden overgegeven, in mindering van het contingent, overeenkomstig de bepalingen deswege in de art. 66 en 68 der Wet van 8 Januarij 1817 gemaakt.*

Art. 11. *De nalatigen, in het vorig artikel vermeld, zullen tevens worden verwezen tot het dubbel der boete of straffe, in art. 8 bepaald.*

Bijaldien zij welke voor de dienst geschikt bevonden worden voldoende bewijzen, dat zij in het jaar waarin zij de inschrijving hebben verzuimd eene wettige reden tot vrijstelling hebben kunnen doen gelden, zullen zij zonder boete worden ingelijfd.

Art. 166 der Wet van 8 Januarij 1817. *De nasporing naar de dienstpligtigen der Nationale Militie, welke zich aan de inschrijving, aan de loting of aan de dienst mogten onttrekken, zullen op gelijke wijze bestuurd worden als ten opzigte der deserteurs van het krijgsvolk van den Staat gebruikelijk is. De gearresteerden zullen aan den Provincialen Kommandant worden overgegeven.*

Vermanende BURGEMEESTER en WETHOUDERS voornoemd allen en een iegelijk hierin geconcerneerd, om aan hunne verpligting ten deze te voldoen, aangezien, in krachte der Wet, het stiptste onderzoek tot opsporing van alle verzuim en nalatigheid in deze zal moeten plaats grijpen.

INSCHRIJVING TEN RAADHUIZE:

Dingsdag den 4 Januarij 1853.

In Burgemeesterskamer,

voor allen die wonen in wijk 1, des voormiddags ten 10 ure;
voor allen die wonen in wijk 2, des middags ten 12 ure.

In de Kamer A,

voor allen die wonen in wijk 3, des voormiddags ten 10 ure;
voor allen die wonen in wijk 4, des middags ten 12 ure.

Donderdag den 6 Januarij 1853.

In Burgemeesterskamer,

voor allen die wonen in wijk 5, des voormiddags ten 10 ure;
voor allen die wonen in wijk 6, des middags ten 12 ure.

In de Kamer A,

voor allen die wonen in wijk 7, des voormiddags ten 10 ure;
voor allen die wonen in wijk 8, des middags ten 12 ure.

Saturdag den 8 Januarij 1853.

In Burgemeesterskamer,

voor allen die wonen in wijk 9, des voormiddags ten 10 ure;
voor allen die wonen in wijk 10, des middags ten 12 ure.

In de Kamer A,

voor allen die wonen in wijk 11, des voormiddags ten 10 ure;
voor allen die wonen in wijk 12, des middags ten 12 ure.

Dingsdag den 11 Januarij 1853.

In Burgemeesterskamer,

voor allen die wonen in wijk 13, des voormiddags ten 10 ure;
voor allen die wonen in wijk 14, des middags ten 12 ure.

In de Kamer A,

voor allen die wonen in wijk 15, des voormiddags ten 10 ure.

Een ieder wordt verzocht om het nommer zijner woning mede te brengen.

Wordende echter al degenen, wier panden of woningen voor alsnog niet genommerd mogten zijn, uitgenoodigd om op den laatstgemelden dag, des middags ten 12 ure, te compareren.

Zullende voorts, ter voldoening aan een besluit van Z. M., van den 7 Augustus 1822, alle Personen die zich in de registers der Nationale Militie moeten doen inschrijven verpligt zijn, om zich te voorzien van een Extract uit het Geboorteregister, hetwelk alleen als een wettig bewijs van den ouderdom der belanghebbenden kan worden aangenomen, en welk bewijs aan hen, die binnen deze Stad zijn geboren, op het Bureau van den Burgerlijken Stand *gratis* zal worden uitgereikt, terwijl degenen die elders geboren zijn worden aangemaand, om zich van het gemelde bewijs, dat ter plaatse hunner geboorte mede *gratis* zal worden afgegeven, tijdig te voorzien, en deze bewijzen van hunnen ouderdom bij de inschrijving mede te brengen.

Aldus gearresteerd en gepubliceerd den 8 December 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

De Secretaris, *STORM VAN 'S GRAVESANDE.*
De Burgemeester, *J. F. HOFFMAN.*

KENNISGEVING.

Vrijstellingen van Dienstdoende Manschappen in de Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, gelet hebbende op art. 21 der Wet omtrent de inrigting der Nationale Militie, in dato 8 Januarij 1817, bepalende den tijd waarop dieenen der *voor zich zelven dienende Manschappen* in de Nationale Militie, die overeenkomstig gemeld art., en art. 3, 15 en 16 der Wet van 27 April 1820, aanspraak hebben op ontslag, zich moeten aanmelden;

Gelet hebbende op het besluit van Z. M. van den 30 Junij 1817, houdende dat de Vrijstellingen juist niet bepaaldelijk in den loop van het laatst voorgaande jaar behoeven te zijn verkregen, doch na de inlijving, overeenkomstig de bepalingen deswege bij art. 91 en 94 gemaakt,

Zoo is het, dat BURGEMEESTER en WETHOUDERS voorn. bij deze kennis geven aan al degenen die sedert derzelver inlijving in de Nationale Militie, het zij door het overlijden van eenen vader of wel moeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen, of eindelijk door overlijden van een broeder of broeders, overeenkomstig de bepalingen voor die gevallen bij het 91 en 94ste artikel der Wet gemaakt, regt op vrijstelling hebben verkregen, en dien ten gevolge hun ontslag verlangen; dat dezelve, of wel derzelver ouders of voogden, curators of gemagtigden, mits een verzoekschrift medebrengende, met bijvoeging van de noodige bewijzen, bij art. 91 en 94 der Wet vastgesteld, zich kunnen vervoegen op het Stadhuis, voor eene Commissie, die daartoe zal vaceren ten Raadhuize, *op Woensdag den 22 December 1852, des middags ten één ure.*

Terwijl het gemelde verzoekschrift zal moeten bevatten de volgende renseignementen van den dienstdoenden Persoon die vrijstelling verzoekt, of voor wien vrijstelling verzocht wordt, te weten:

1. *Den naam en voornaam, alsmede den bijnaam, zoo hij dien heeft.*
2. *De geboorteplaats en den datum der geboorte.*
3. *Het jaar der ligting waartoe hij behoort en den datum der inlijving.*
4. *Het nommer door hem getrokken.*
5. *Het wapen en nommer* (voluit geschreven) *van het corps waarbij hij is dienende.*

Kunnende geene bewijzen worden aangenomen, dan die welke in alle deelen volmaakt overeenstemmen met de voorschriften der Wet, en welke bestaan:

a, *in de bewijzen van elke vrijstelling, zoo als die bij art.* 91 *of* 94 *zijn voorgeschreven, en*

b, *in de dood-acten van de plaats gehad hebbende sterfgevallen, of de bewijzen van de voorgevallen regterlijke separatie.*

Zullende voorts al degenen die den voorschreven tijd overschrijden niet op de lijst kunnen geplaatst worden, en voor dit jaar alle regt op vrijstelling verliezen; terwijl tevens op geene verzoeken mag worden acht gegeven, waarbij de vereischte bewijzen tot staving van de wettigheid der aanspraak op vrijstelling niet zullen zijn gevoegd.

Aldus gearresteerd en gepubliceerd den 8 December 1852.

De Secretaris, *STORM VAN 'S GRAVESANDE.*
De Burgemeester, *J. F. HOFFMAN.*

KENNISGEVING.

Vrijwilligers voor de Dienst der Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, in aanmerking nemende dat, bij art. 29 en 30 der Wet op de Nationale Militie, door Z. M. den Koning den 8 Januarij 1817 gearresteerd, is bepaald, dat dezelve zoo veel mogelijk uit Vrijwilligers zal worden genomen, en dat die, of ter geheele voldoening, of in vermindering van het contingent, door deze Stad te leveren, zullen strekken,

Zoo is het, dat BURGEMEESTER en WETHOUDERS voorn., bij deze, ter kennis van de belanghebbenden brengen, dat, gedurende de geheele maand Januarij 1853, met uitzondering van den Zondag, des voormiddags van tien tot twaalf ure, ter Secretarie dezer Stad zal worden gevaceerd tot de inschrijving van alle zoodanige Manschappen, die zich vrijwillig in de dienst der Nationale Militie verlangen te verbinden, onder genot van eene tegemoetkoming, ter som van *Dertig Gulden.*

Terwijl *Burgemeester* en *Wethouders* voornoemd, bij deze, herinneren aan de bepalingen bij de voorschr. Wet, art. 31 en 97, ten deze gemaakt, en dat mitsdien als Vrijwilligers zullen worden aangenomen allen die op den eersten Januarij van den jare 1853, ongehuwd zijnde, hun 19de jaar zijn ingetreden en hun 30ste jaar niet hebben volbragt, ten ware zij reeds in dienst der Nederlandsche Armee of Nationale Militie hadden gestaan, in welk geval zij tot den ouderdom van 35 jaren zullen worden toegelaten, doch de laatste vijftien maanden binnen deze Stad of jurisdictie van dezelve moeten hebben gewoond, en de lengte hebben van één el vijfhonderd en zeventig strepen, van goed gedrag en vrij zijn van alle gebreken, al waren die ook van een tijdelijken aard, die hen tot de Militaire dienst ongeschikt maken, en aan de Nationale Militie, zoo zij daarin gevallen zijn, hebben voldaan, of bewijzen dat zij aan dezelve niet hebben kunnen voldoen.

Wordende wijders Armbestuurders en Regenten der Godshuizen, die bij art. 46 der Wet bevoegd zijn verklaard uit de bedeelde in gemelde gestichten opgevoed wordende Personen als Vrijwilligers aan te bieden, verzocht, hen aan te manen tot de vrijwillige dienst, als moetende, krachtens evengemeld art., hun de voorkeur boven anderen gegeven worden.

Aldus gearresteerd en gepubliceerd den 8 December 1852.

De Secretaris, *STORM VAN 'S GRAVESANDE.*
De Burgemeester, *J. F. HOFFMAN.*

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onze geliefde Moeder, Vrouwe M. E. KRUSEMANN, Wed.w van den Wel Eerw. Heer J. D. RUYS, betuigen wij door deze onzen hartelijken dank.

Rotterdam *den 9 December 1852.*
W.M RUYS, *J. D. Zn.*
T. A. RUYS.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het afsterven van ons eenig geliefd Dochtertje, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.

Rotterdam 9 *December* 1852.
R. TERPSTRA.
J. L. A. TERPSTRA, NIJHOFF.

Heden beviel van een' ZOON M. H. VAN DULKEN, Echtgenoot van
Rotterdam 4 *December* 1852.
H. VAN WOUDENBERG.

Heden beviel van een' ZOON M. J. DE BRUYN, geliefde Echtgenoot van
Rotterdam *den 5 December* 1852.
Mr. C. A. VAN KERCKHOFF.

Bevallen van eene DOCHTER A. P. MULDER, Echtgenoote van
Rotterdam *den 7 December* 1852.
Mr. J. D. MUSQUETIER.
Eenige kennisgeving.

ROTTERDAMSCHE LIEDERTAFEL.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL

CONCERT

te geven door de Rotterdamsche Liedertafel, onder medewerking van de voornaamste Liefhebbers dezer Stad en onder directie van den Heer ***Joh. J. H. Verhulst***, op **MORGEN** den **10 December** 1852, in de Groote Zaal der Societeit *Harmonie*, des avonds ten 7½ ure, waarvan de opbrengst zal strekken *ten behoeve van de Weduwen en Weezen der Negen verongelukte Zeelieden van Hellevoetsluis.*

PROGRAMMA.

1e AFDEELING.

1. Ouverture van *J. B. van Bree.*
2. Dithyrambe, van *J. Rietz.*
3. Koren uit de Macabeër, van *L. van Beethoven.*
4. Rembrandt Feestzang, van *Joh. J. H. Verhulst.*

2e AFDEELING.

5. **ANTIGONE.** Declamatorium naar Sophocles, met Solo's en Koren; Muzijk van *F. Mendelssohn Bartholdy.*

De **Toegangbiljetten** zijn a *f* 1. 65 te bekomen bij de Muzijkhandelaars W. C. DE VLETTER en F. W. LICHTENAUER, en des avonds aan de Zaal.

STOOMBOOTVAART TUSSCHEN ROTTERDAM EN HUL[L]

Voor het laatst in dit Saizoen vertrek[t] ***SEA GULL***, Kapitein ***William Harper***, [van] **HULL** naar **ROTTERDAM**, WOENSDAG 8 d[ezer] en van **ROTTERDAM** naar **HULL**, ZATUR[DAG] den 11 dezer. Adres bij J. B. CROL & C[o.]

*** Al degenen die iets te vorderen hebben va[n of] verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den [Heer] JAN ROMIJN, gewoond hebbende te Overschie en daar onlangs overleden, gelieven daarvan vóór de[n ...] December aanstaande opgaaf of betaling te doen [ten] Kantore van den Notaris *DIJXHOORN*, te Ove[rschie] voormeld.

Er wordt gevraagd eene

GEZONDE MI[...]

Te bevragen bij den Boekhandelaar *W. WE[...]* op de ***Noordblaak.***

Er wordt *ten spoedigste* gevraagd ee[n]

WAGENMAKERSKNECHT

Ongehuwd en van de Protestantsche Godsdienst. A[...] in persoon of *franco* Brieven bij *J. WETSTEYN*, Wagenmaker, te Schiebroek, bij Rotterdam.

TE KOOP:

Eene Partij Puike Fran[sche]

KASTANJES

met eene hoeveelheid van 100 K.o te gelijk.

Te bevragen Boompjes, wijk 1, n.o 18[...]

HANDELDRUKKERIJ. — J. W. VAN LEENHOFF. — HOOFDSTEEG, LEUVEHAVEN.

GRAVURES IN STEEN *en Relie[f]*

toegepast voor WISSELS, REKENINGEN, ADRESKAARTEN, DIPLOMA'S, VISITE- en NAAMKAARTJES, enz. enz.,

worden binnen den kortst mogelijken tijd vervaardigd.

Vooral vestig ik de aandacht van het Publiek op deze **RELIEF** en **WELLEN-MACHINES**, hoe[dat zij] voor zoo ver mij bekend nog geene binnen deze Stad aanwezig zijn, mijne Begunstigers uitnoodige[nde] de naauwkeurigheid der bewerking in oogenschouw te komen nemen, waartoe dagelijks de gelegenheid is [in] mijn Locaal op de Leuvehaven.

J. W. VAN LEENHOF[F.]

***Genezing** van een **ziek Been**, door de*

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWA[Y]

Uittreksel uit eenen Brief van den Heer JAMES TOWNLY, woonac[htig] te Poplar, Newtown, in de Catharinestraat, n.o 1, gedagteekend 22 Julij 1850, aan Professor ***Holloway***: „Mijnheer, een gevoel van d[ank]baarheid, zoo wel als de wensch ongelukkigen nuttig te zijn, heeft [mij] bewogen openlijk bekend te maken, dat ik door uwe **Zalf** en **Pi[llen]** genezen ben van een ziek Been, met twee zware wonden, waara[an ik] reeds drie jaren was lijdende geweest en hetwelk men voor niet te gen[ezen] hield, tot dat ik besloot uw Geneesmiddel te gebruiken, hetwelk mij al dadelijk de pijnen verligtte en w[aar]door ik thans geheel hersteld ben."

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND**, Depôthoud[er te] **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede te **Lond[en]** Strand, 244, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF [illegible]

*** VERKOOP BIJ REGTERLIJKE MAGTIGING.

MENSING & DE KUYPER, JAN VAN WAGENINGE & ZOON en *JOH. DE KUYPER & ZOON* zullen, op last van hunne Meesters, die daartoe van de Arrondissements-Regtbank alhier de autorisatie bekomen hebben, en ten overstaan van een bevoegd Ambtenaar, op Maandag den 13 December aanstaande, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Zon*, aan den Steiger te Rotterdam, publiek veilen:

C.a 81 Lasten LIJNZAAD,

meer en minder en doorloopend door Zeewater beschadigd, aangebragt van St. Petersburg, door het Nederl. Kofschip *de Jonge Andries*, Kapitein *T. A. Steffens*, en liggende in Ligters.

Nadere inlichtingen en Monsters zijn te bekomen aan de bovengenoemde Kantoren.

*** De COMMISSIE van ADMINISTRATIE over het ZIEKENHUIS aan den Coolsingel te Rotterdam is voornemens, onder nadere approbatie van Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad, op Vrijdag den 17 December 1852, des avonds ten zes ure, **aan te besteden** de Leverantie ten behoeve van dat Gesticht gedurende het jaar **1853** van de navolgende **ARTIKELEN:**

Vleesch.	*Specerijen.*
Spek.	*Koffij.*
Boter.	*Thee.*
Kaas.	*Stijfsel.*
Stearine Kaarsen.	*Blaauwsel.*
Vet Kaarsen.	*Gele, Groene en*
Soda.	*Graauwe Erwten.*
Groene Zeep.	*Witte en Bruine Boonen.*
Witte dito.	*Steenkolen.*
Rijst.	*Brandhout.*
Gort.	*Turf.*
Boekweite Grutten.	*Aalbessensap.*
Havergort.	*Salade-Olie.*
Geparelde Gerst.	*Patent-Olie.*
Sago.	*Zoetemelk.*
Vermicelli.	*Karnemelk.*
Wittebroods Suiker.	*Bier.*
Middelbasterd Suiker.	*Beschuit.*
Siroop.	*Eijeren.*
Zout.	*Papier en Schrijfbehoeften.*
Azijn.	*Rooden Wijn.*
Aardappelen.	

De Inschrijvings-Biljetten, waarin de prijs der te leveren Artikelen duidelijk behoort opgegeven te worden, moeten op Vrijdag den 17 December aanstaande, des voormiddags, bij den Huismeester in genoemd Gesticht ingeleverd worden, bij wien de Voorwaarden van Aanbesteding ter lezing liggen, en de Monsters waaraan men zich te houden heeft, van de Artikelen daarvoor vatbaar, voorhanden zijn.

De prijs van den Rooden Wijn wordt bepaald op achttien Gulden (*f* 18) per Anker van 45 maathoudende Flesschen, buiten de 's Lands accijns, te leveren naar mate de behoefte van het Gesticht dit vordert; zullende dubbelde Proeven op heele Flesschen aan het Gesticht aan den Coolsingel moeten worden ingezonden, voorzien van eene spreuk, uiterlijk op Woensdag den 15 December 1852. De Toewijzing van den Wijn zal plaats hebben op Saturdag den 18 December daaraanvolgende.

*** De **ONROERENDE GOEDEREN**, bestaande [in] N.o 1, een alleraangenaamst BUITENVERBLIJF, [met] fraai aangelegd PLANTSOEN, KOEPEL en ERV[E], aan de oostzijde van de Schiekade, wijk 14, n.o 4[...] en N.o 3, een HUIS, KELDER en ERVE, aan [de] Mosseltrap, wijk 11, n.o 23, welke laatstleden Don[der]dag door de Notarissen *KLEY & BURGER* zijn [ge]veild in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aa[n de] Gelderschekade te Rotterdam, zullen aldaar op HED[EN] Donderdag den 9 December 1852, des namiddags [ten] 5 ure, worden *Afgeslagen;* wordende het Perceel N[...] uit den afslag gehouden en ***niet Verkocht.***

VERKOOPING VAN BOEKE[N]

waarbij eene Verzameling Oude en Zeldzame TH[EO]LOGISCHE WERKEN, ook goede Werken van la[teren] tijd, benevens eenige DICHTWERKEN, eene GEN[EES-] en HEELKUNDIGE BIBLIOTHEEK, ook meestend[eels] Nieuwe ROMANS, REISBESCHRIJVINGEN en [...] SCHIEDKUNDIGE WERKEN, alsmede eenige *Enge[lsche]* WERKEN van *Klassieke Auteurs*, meestendeels gebon[den], waaronder **groote Prachtwerken** voor de **Bo[uw]kunde**, enz.; alsook een uitmuntend WERK [...] **R. K. Ornamenten** en **Costumen**, met hee[rlijk] gekleurde **Platen, rijk met goud afgezet**, eindelijk eenige PLAATWERKEN, waarbij BARTLE[TT'S] **Gezigten in Amerika**, 2 dn. in groot kwarto [met] **119 Staalplaten** in keurige Banden. Vervolgens ee[nige] ATLASSEN, MUZIEK, PRENTEN, TEEKENING[EN,] MUNTEN, PENNINGEN, SCHILDERIJEN en L[IEF]HEBBERIJEN.

Op *Maandag den* 13 *December* 1852 en volgende d[agen] des avonds ten *half zes* ure.

Door en ten Huize van den Boekverkooper *J. [...] SCHWAEBE*, in den Oppert, te *Rotterdam*, bij [wien] de **Catalogus** à 10 CENTS te bekomen is.

Alles te zien op *Vrijdag* en *Zaturdag* den 10 [en] 11 *December* 1852, van 10 tot 3 ure.

*** Bij de Boekhandelaars ***VAN DER ME[ER] VERBRUGGEN***, te Rotterdam, wordt [...] uitgegeven:

FREDERIKSTAD AAN DE EID[ER]

en hare

HOLLANDSCHE GEMEENTE,

HISTORISCHE MEDEDEELINGEN OMT[RENT] BEIDER STICHTING, DOOR

Dr. JOANNES TIDEMAN,

Predikant te Rotterdam,

met 5 Platen. Prijs ***f* 1. 25.** Ten **voordeele** v[an den] **HERBOUW DER VERWOESTE KERK** [der] ***Gemeente.***

Bij dezelfden is mede verkrijgbaar gesteld

BIJBELSCHE ALMANAK VOOR 18[53]

door het ***Ned. Godsd. Traktaat-Genoots[chap].***

Prijs **10 cents.**

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN RE[...]